Beknopte samenvatting ISR rapport crisisbestendige uitvaart – ter kennisname DOCB 25 maart 2021

In opdracht van de directie Democratie en Bestuur van het ministerie van BZK heeft International Safety Research (ISR) Nederland een onderzoek verricht naar de crisisbestendigheid van de uitvaartsector. In algemene zin zijn de processen in de uitvaartsector redelijk robuust en blijkt het voor de sector mogelijk om te gaan met een fors aantal extra overledenen zonder dat de essentiële processen stilvallen. In de eerste maanden van de crisis kwamen reguliere uitvaartprocessen echter weldegelijk onder druk te staan. De branche heeft inmiddels verschillende maatregelen getroffen om de crisis het hoofd te bieden, waaronder de vorming van een sectoraal crisisteam en de aanschaf van extra middelen. Op basis van het onderzoek blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de uitvaartsector in de toekomst beter te beschermen bij crisissituaties.

Aanbevelingen gericht op de uitvaartsector:

1. Zorg voor meer kennisuitwisseling binnen de verschillende samenwerkingsverbanden en veiligheidsregio's over crisisbeheersing.
2. Verbeter de crisisvoorbereiding binnen de sector (o.a. door een landelijke crisisstructuur te ontwikkelen, duidelijke afspraken over crisiscommunicatie te maken, kennis actief te delen binnen de sector en crisisplannen en procedures voor calamiteiten te ontwikkelen).
3. Creëer duidelijkheid over de beschikbare funeraire capaciteit en zorg waar nodig voor reservecapaciteit.

Aanbevelingen voor de (rijks)overheid:

1. Zorg ervoor dat het belang van de (essentiële) uitvaartprocessen bij crises voldoende in het oog gehouden wordt bij zowel regionale als nationale crisisbeheersing.
2. Zorg dat de risico's voor essentiële uitvaartprocessen zijn opgenomen in de relevante regionale en nationale crisisplannen.
3. Breng de mogelijke psychosociale effecten van verstoorde uitvaartprocessen beter in beeld zodat duidelijker wordt wat de effecten zijn op de publieke gezondheid en de gezondheid van nabestaanden en uitvaartpersoneel.

Actiepunten n.a.v. ISR-rapport

1. Bij toekomstige crisissituaties op nationaal niveau adviseert het ministerie van BZK met het oog op de uitvaartprocessen en hun maatschappelijke functie. BZK onderhoudt contact met de uitvaartsector met het oog op mogelijke knelpunten en behoeften binnen de uitvaartsector. Indien nodig zal BZK positief adviseren over een essentiële status van de uitvaartsector.
2. De landelijke crisisstructuur, alle ministeries met een crisistaak en via het NCTV alle Veiligheidsregio's en daarbij het landelijk netwerk bevolkingszorg zorgen voor voldoende kennis over de werking van uitvaartprocessen door in ieder geval zorg te dragen voor verspreiding van bijgaand ISR-rapport onder de betrokken dossierhouders. Zij kunnen desgewenst actuele kennis inwinnen bij BZK. Verder inventariseren zij, mede aan de hand van het rapport van ISR, in welke crisisplannen de uitvaartsector een rol dient te spelen en borgen dat de uitvaartsector passende aandacht krijgt.
3. Het ministerie van VWS onderzoekt de mogelijke psychosociale effecten van de verstoring van uitvaartprocessen zodat duidelijker wordt wat de (lange termijn) effecten zijn op de publieke gezondheid en de gezondheid van nabestaanden en uitvaartpersoneel en zodat voortaan sneller passende preventieve maatregelen getroffen kunnen worden en adequate (na)zorg geboden kan worden. De resultaten worden in samenspraak met BZK en JenV gekoppeld aan de wettelijk geregelde nazorgtaken van gemeenten, Veiligheidsregio's en rijksoverheid.

Conceptpassage Kamerbrief

5.1.2i